

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אפרת ונקרט

תובע פלוני

נגד

נתבעת אלמונית
עוד פסק דין בו לא נרשמו שמות עורכי הדין. לא ראוי.

החלטה

האם ילד בן 17 יכול להחליט שהוא לא מעוניין יותר להיות בקשר עם אביו?

במידה והיה טיפול מקצועי לחידוש קשר לפני כשנתיים, האם התמונה היתה שונה? אף אחד לא יכול לדעת, אך כמובן שהסיכוי לכך קיים! חבל שלא בוצע.

לא רשום לנו האם ההחלטה השפיעה על נושא המזונות. לא זה התיק.

הרקע והשתלשלות העניינים

הצדדים הינם בני זוג אשר נישואיהם עלו על שרטון ודרכיהם נפרדו עוד בשנת 2015. לצדדים שלושה ילדים:

א. (בגיר) – יליד 2002

ב. – יליד 2005

ג. – יליד 2008

עניינם של הצדדים נדון בעבר בבית הדין הרבני, לרבות עניין הקשר עם הקטינים, ואף הוגשו לתיק עמדות גורמי טיפול והצדדים הופנו לטיפול לצורך חידוש הקשר בין האב לקטינים אי (שהיה קטין אז) ובי. אולם, התיק בבית הדין הרבני נסגר לדברי הצדדים עוד בחודש פברואר 2020.

לטענת האב, אי ובי ניתקו עמו את הקשר עוד בחודש ינואר 2020 ומאז מאי 2020 לא פגש בהם. לדבריו קיים ניכור הורי המתבצע על ידי האם וקיימת סרבנות קשר מוחלטת מצדו של הבן בי מזה

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

- 1 זמן רב, למעלה משנתיים. עם זאת, הקשר עם הקטין ג' טוב ויציב, על אף שהאב חושש כי ג' יושפע
2 מאחיו ואימו ויבחר אף הוא לנתק את הקשר עם האב. **יש כאן ניתוק קשר של שנתיים! כשהחל**
3 הניתוק הילדים היו בני 12 ו 15 ועוד ניתן היה לעשות משהו. **מרכיב הזמן** במצבים של ניתוקי קשר מכל
4 סיבה שהיא הנו **מרכיב קריטי**. לא ברור מה נעשה או לא נעשה בשנתיים הללו, אך זהו איבוד זמן
5 שיכול לגרום למצב בלתי הפיך בגיל ההתבגרות המאוחר.
6
7 האם מצידה טענה כי הילדים בחרו לנתק את הקשר עם האב וזאת עקב התנהגותו כלפיהם אשר
8 פגעה בהם אנושות. לטענתה שיתפה פעולה עם הטיפול ואף היה טיפול של גורמי הרווחה **מה הרווחה**
9 קשורים לטיפול מקצועי בחידוש קשר? ואולם מאז מאי 2020 לא המשיך הטיפול ואף האב לא יזם כל
10 פניה לילדיו עד לפנייתו לבית המשפט במסגרת הליך הייס (שקדם להליך זה). **טעות קריטית**. האם
11 הטיפול היה ייעודי? האם היה בו מומחה לחידוש קשר? אם האב ראה שהטיפול לא מתקדם היה מייד
12 צריך לדרוש דיון, מעורבות עו"ס לסדרי דין, מינוי אופוטרופוס וכיו"ב. **הורים מנותקי קשר חייבים להיות**
13 **אקטיביים משום שהצד שעומד מולם פאסיבי במכוון ואין לו כל אינטרס למעורבות ואקטיביות**. לדבריה
14 משך תקופה ארוכה האב היה פסיבי ולא פעל לחידוש ושיקום הקשר עם הבנים הגדולים. **טעות**
15 גדולה שעולה לאחר מכן ביוקר.
16
17 טרם הליך זה התנהל בפני הליך ייס במסגרתו אף התקיים דיון ארוך ומשמעותי **ומונתה לקטינים**
18 **אפוטי לדין**, אשר מונתה בהמשך גם בהליך זה והגישה מספר עמדות מהותיות לתיק. במסגרת הליך
19 הייס מצאתי לתת משקל מכריע לרצון הקטין ב' שלא לכפות עליו קשר עם האב, או למצער לחייבו
20 להתחיל בהליך של בירור טיב הקשר אצל מומחה ל"ניכור הורי". משכך לא מצאתי, אז, לקבל את
21 הבקשה למינוי מומחה. **מומחה נדרש עוד בשנת 2020** כדי להכניס את המשפחה כולה למתווה
22 ייעודי, נכון ומדויק, תחת פיקוח של זמנים, ולא מריחת זמן ומסמוס התהליך. זה ההבדל העצום בין
23 תהליך ייעודי של חידוש קשר לתהליך אמורפי, כוללני ולא ספציפי.
24
25 עם זאת, משסברתי כי מצבו המורכב של ב' מחייב מעורבות של גורם טיפולי ומשאף האפוטי לדין
26 והאם סברו כך **והקטין**, באמצעות האפוטי לדין, מסר כי ישתף פעולה עם טיפול אצל גורם טיפולי
27 שיטפל בו באופן פרטני, מצאתי להורות על הפנייתו של הקטין לטיפול רגשי על מנת לסייע לו, וזאת
28 ללא כל קשר לחידוש הקשר עם האב.
29
30 על מנת שניתן יהיה לבנות קשר של אמון בין הקטין למטפלת, ומשהקטין כבר "שבע טיפולים" הילד
31 "שבע מטיפולים", אבל האם **קיבל את הטיפול הנכון לחידוש הקשר עם האב?** מדובר על טיפול

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

- 1 **המצריך מומחיות וידע ספציפיים.** כך לדברי האפו"ט' לדין ואף לדברי האם, מצאתי להורות כי הקטין
2 יחד עם אמו, בהתייעצות עם האפו"ט' לדין ייבחרו את הגורם המטפל.
3
4 הבהרתי אז במסגרת החלטתי המפורטת מיום 23.2.21, כי על הקשר הטיפולי בין הקטין ב' לגורם
5 המטפל יחולו תנאי החיסיון החלים על יחסי מטפל/מטופל, וללא שתינתן החלטה שיפוטית, זאת
6 לאחר שניתנה לקטין הזדמנות להישמע על ידי בית המשפט, לא ניתן יהיה לקבל כל מידע אודות
7 הטיפול, אשר כאמור נועד בראש ובראשונה לרווחת הקטין, ואין מטרתו לשמש לכל מטרה אחרת,
8 לרבות לצורך חידוש הקשר.
9
10 עם זאת, על מנת שתוכלנה טענות הצדדים באשר לטיב הקשר בין האב לבנים (א' ובי') ובאשר
11 לסיבות לנתק להיבחן על ידי בית המשפט, ככל שיידרש הדבר - לרבות לעניין בקשת האב למינוי
12 מומחה, ככל שיעמוד האב על בקשתו בהמשך ההליך, **מצאתי לזמן את האח א' למפגש חסוי**
13 **בלשכתי על מנת לשמעו. ערה הייתי לכך שא' בגיר ומלאו לו כבר 18, עם זאת סברתי כי יהיה בכך**
14 **כדי לסייע לבית המשפט לקדם את עניינה של המשפחה כולה ושל היחסים בין בני המשפחה, לרבות**
15 **לעניין הקשר בין האב לילדיו.**
16
17 משכך, זומן האח א' באמצעות האפו"ט' לדין אשר מונתה ל ב', בהסכמתו, למפגש עם בית המשפט
18 ונשמע באופן חסוי. עיקרי דבריו של א' תועדו ונשמרו בכספת בית המשפט.
19
20 לאחר שמיעתו של א', לא מצאתי לשנות מהחלטתי מיום 23.2.21 לעניין מינוי מומחה ואף לא
21 מצאתי לכפות על ב' קשר עם האב, קשר אליו הוא מתנגד בתוקף. **האכיפה צריכה להיות על ההורה**
22 **הפסיבי - האם במקרה שלנו - לא על הילד. את הילד האם צריכה לשכנע. התפישה כאן שגויה**
23 **מראשיתה.** סברתי אז כי יש מקום לתת לטיפול שהחל אצל המטפלת הגב' XXX לפעול את פעולתו.
24
25 בהמשך, ובמסגרת דיון מיום 21.12.21 ניתנה החלטתי כדלקמן:
26
27 1. "משנשמעה הסכמת הצדדים, מבוקש מהמטפלת, הגב'XXX, להגיש לתיק בית המשפט עדכון
28 חסוי בדבר הקטין ב'. **מבוקש מהגב' להתייחס במסגרת עדכונה לאפשרות לפעול במסגרת הטיפול**
29 **המתקיים כיום בנושא שיקום הקשר בין הקטין לבין האב. נראה שמדובר על טיפול "כללי" ולא**
30 **נקודתי לחידוש הקשר.**
31 2. כמו כן, תתייחס המטפלת במסגרת עדכונה לקשר שהתקיים עד כה בינה לבין ההורים, או מי
32 מהם, וכן לאופן בו הייתה מבקשת לקיים קשר כזה בעתיד. העדכון יוגש לתיק בתוך 21 יום.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

- 1 מבוקש מ-ב"כ להעביר את פרוטוקול הדיון היום ואת החלטתי לידי המטפלת. לצורך הגשת
 2 העדכון לתיק - תסתיע, ככל הנדרש, המטפלת באפוט' לדין.
 3 משנשמעה הסכמת הצדדים בדיון לפניי היום בעניין הקדמת הגעתו של הקטין ג' לבית האב
 4 בימים שני וחמישי, בפירוט המופיע בפרוטוקול מעלה, ניתן בזאת תוקף של החלטה להסכמות
 5 אלו.
 6 4. לאחר קבלת דיווח המטפלת ועמדת האפו' לדין - תינתן, ככל הנדרש, החלטה משלימה."

7
 8 כמפורט לעיל, במעמד הדיון ביום 21.12.21 הגיעו ההורים להסכמות, אשר קיבלו תוקף של החלטה
 9 בדבר הרחבת מה בזמני השהות של ג' אצל האב באופן שבימים בהם הוא שוהה עם האב יגיע לבית
 10 האב ישירות מהמסגרת החינוכית. כך גם הוריתי לאפוט' לדין לברר עם ג' עמדתו ביחס להרחבה
 11 נוספת של זמני השהות (דהיינו לינה נוספת ללינות הקבועות).

12
 13 לעניין זה ייאמר כי בתחילה הביע ג' הסכמה להרחבה של לינה נוספת אצל האב ואולם בהמשך שינה
 14 דעתו ועמדתו נמסרה באמצעות האפוט' לדין, לפיכך, לא מצאתי להרחיב את זמני השהות של ג' אצל
 15 האב מעבר ללינה אחת באמצע שבוע ושהות נוספת פעם בשבוע ללא לינה וכמו כן כל סוף שבוע שני
 16 כולל לינה. האם זה קשור למצב עם ילד ב'? לא ברור.

17
 18 אשר לבי, אשר לו מלאו 17 בימים אלו, לאחר עיון בדו"ח החסוי שהוגש על ידי המטפלת הגב' XXX,
 19 הוזמן בי' להישמע ישירות על ידי בית המשפט ונשמע על ידי באריכות רבה בחודש יוני 2022 שוב,
 20 הזמן הוא גורם מכריע...וכאן מרחו את הזמן. בנוכחות עו"ס יח"ס.

21
 22 ייאמר כי הפגישה עם בי' הייתה ארוכה מאד ולא פשוטה כלל וכלל. בי' הינו נער מרשים מאד, עדין
 23 ורגיש, ובעל יכולת הבעה מעולה והתקיים עמו שיח מעמיק לצורך בירור רצונו ועמדתו הן באשר
 24 לטיפול (עמו שיתף פעולה) והן באשר לקשר עם האב.

דיון והכרעה

25
 26
 27
 28 כבר כעת אבהיר כי לאחר שהתרשמתי מבי' ומהפגישה עמו, שקלתי בדבר ועיינתי בכל המצוי בתיק
 29 זה ובכל המצוי בתיק הי"ס, לא מצאתי לכפות על בי', אשר מלאו לו 17 ביום ==, קשר עם האב,
 30 אם באופן עצמאי ואם במסגרת טיפולית. בי' פירט בפני את מהות הקשר עם האב כפי שהוא חווה
 31 אותו ובפרט במהלך השנים האחרונות והביע רצונו באופן ברור. **מצאתי לתת לרצונו של בי' משקל**
 32 **מכריע.**

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

1 **טובתו, רצונו וזכויותיו של קטין. אכן גילו ובגרותו מדברים בעד עצמם. האמנה הבינלאומית בדבר**
2 **זכויות הילד** (אמנת האו"ם בדבר זכויות הילד נתקבלה על ידי עצרת האו"ם ביום 20.11.1989,
3 נחתמה על ידי ישראל ביום 3.7.90, אושררה ביום 4.8.91 ונכנסה לתוקף לגבי ישראל ביום 2.11.91
4 (כתבי אמנה 1038, כרך 31, ע' 21) ("האמנה") קובעת בסעיף 3 כי **בכל הפעולות הנוגעות לילדים**
5 **תהא טובת הילד שקול ראשון במעלה.** כמו כן, קובעת האמנה בסעיף 12 את זכותם של ילדים
6 להשתתף בהליכים בעניינם ולהביע את דעתם וכן את **זכותו של הילד כי יינתן משקל ראוי לדעותיו**
7 **בהתאם לגילו ומידת בגרותו (ס' 12(1) לאמנה).**
8

9 **זכויות הילד כחלק מטובתו.** עוד הוועדה לבחינת עקרונות יסוד בתחום הילד והמשפט ויישומם
10 בחקיקה בראשותה של כב' השופטת סביונה רוטלוי ("ועדת רוטלוי" /או "הועדה") הציעה מודל
11 רחב לעיגון עיקרון "טובת הילד" (דו"ח הוועדה, חלק כללי, עמ' 136). המודל המוצע הציג תפיסה
12 חדשה (אז) ביחס לעיקרון טובת הילד וביסודו שני חידושים עיקריים ואלו הם: (1) הכרעה כי טובת
13 הילד מורכבת ממכלול זכויותיו, צרכיו והאינטרסים שלו וזכויות הילד הן חלק מטובתו של הילד
14 ולא באות בסתירה לטובתו. (2) הצגת רשימת בקרה המיועדת לכוון את הגורם המחליט בדבר
15 השיקולים שעליו להביא בחשבון בעת קביעת טובת הילד. הצעת החוק בדבר זכויות הילד שהציעה
16 הוועדה מפרטת בסעיף 2.4.1 את רשימת הבקרה, כאשר הגורם הראשון ברשימה שיש להביאו
17 בחשבון הינו רצון הילד, תחושותיו, דעותיו ועמדתו לגבי העניין הנדון.
18

19 **מעמד רצונו של הילד בקבלת החלטה בעניינו.** על פי המודל שהוצע על ידי הוועדה (דו"ח הוועדה,
20 חלק כללי, עמ' 42) **הנחת היסוד של הגורם המחליט צריכה להיות כי רצונו המובע של ילד הוא**
21 **טובתו,** וכי לעצם העובדה שזהו רצונו ישנו ערך שיש בו כדי להשליך על החלטתו של הגורם בדבר
22 טובתו המשוערת של הילד. הענקת משקל לרצונו של הילד נובעת מעצם היותו אדם, שהינו ככל אדם
23 בעל רצון, ואשר רצונו, אלא אם קיימות ראיות לסתור, הינו גם טובתו ועל כן יש לכבדו. על כך יש
24 להוסיף כי, **בהתאם לס' 12 לאמנה יש לתת לדעותיו של הילד את המשקל הראוי בהתאם לגילו**
25 **ולבגרותו** ולפיקד ככל שהילד בוגר יותר ויודע להביע את רצונו באופן ברור יש לתת לדעותיו ורצונו
26 יותר משקל בעת קבלת ההחלטה.
27

28 **דומני כי אין חולק שככל שעולה גילו של הילד יש לתת משקל כבד יותר לרצונו ויש גם להתייחס**
29 **לתגובתו האפשרית במקרה של אי כיבוד רצונו.** כך למשל בתמ"ש (קריות) 13560/05 א.א. נגד א.י.
30 סירבה **נערה בת 12** לקיים את זמני השהות עם אביה (במקרה שם - כפי שסוכם בין הוריה) וכב'
31 השופטת אספרנצה אלון קבעה כי מתבגר אשר מלאו לו 12 שנה ועשוי ל"להצביע ברגליו", יש לתת
32 משקל לעמדותיו בהחלטות הנוגעות לחייו ומכאן שאין כופים על נער להימצא במקום שאינו חפץ
33 להיות בו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

1
2 אמנם על בית המשפט לנהוג בזהירות ולבחון האם הרצון הוא רצונו האמיתי של הילד ואין הילד
3 עומד תחת השפעה פסולה של מי מהוריו וכן יש מקום לבחון את מידת ההלימה בין רצון הילד לאשר
4 נתפס לכאורה כטובתו. זוהי אמירה חשובה. **טיפול נכון ומקצועי לנושא היה כנראה מצליח לגייס כבר**
5 **לפני שנתיים את הנער, ולא מביא למצב כה קשה של התנגדות וחוסר קשר בין הבן לאב.**
6
7 ערה אני לחשיבות הרבה של היות קטין בקשר מיטיב עם שני הוריו ולהשלכות של נתק בין קטין
8 לבין מי מהוריו. כך גם, ערה אני לכך שכאשר מדובר בקטין שהוא על סף הבגירות, ועל אחת כמה
9 וכמה כאשר מדובר בקטין בוגר, רהוט, אחראי ושקול העומד על דעתו, יש לתת לרצונו וזכותו
10 לאוטונומיה עצמית משקל משמעותי. **לא ניתן לראות בציבור הקטינים מקשה אחת ויש לבחון כל**
11 **מקרה ומקרה לגופו תוך בחינת יכולותיו הרגשיות והאינטלקטואליות וכשריו המתפתחים של כל**
12 **קטין וקטין. יפה מאוד**
13
14 משכך, נעשו על ידי בית המשפט מאמצים רבים לבחון את רצונו של הקטין ואת כנות ועצמאות
15 רגשותיו כמו גם את יכולתו להבין את משמעות בחירתו שלא להיות בקשר עם אביו. כל זאת על ידי
16 מינוי אפוטי לדין אשר הביאה בפני בית המשפט את עמדתו של הקטין (כמו גם את עמדת האפוטי
17 לדין עצמה) ותוך עירוב גורם טיפולי באמצעות טיפול אליו נרתם הקטין משך תקופה משמעותית
18 תוך שיתוף פעולה ופתיחות וקבלת עדכון מאת הגורם הטיפולי וכלה במפגש ישיר עם הקטין.
19
20 לאחר שנפגשתי כאמור עם ב' ארוכות ושמעתי את אשר על ליבו ואף עיינתי בדו"ח החסוי מאת
21 המטפלת והיו לעיני עמדותיה של האפוטי לדין לא מצאתי לכפות על ב' קשר עם האב ואף לא מצאתי
22 לכפות עליו המשך טיפול, לבדו או במשותף עם אביו.
23
24 **סבורה אני לעת הזו כי כפיית קשר כזה, בניגוד מובהק ובוטה לרצונו המנומק של ב', יהיה בה הן**
25 **לפגוע ברצונו ובאוטונומיה האישית של ב', אשר הוא כאמור נער מתבגר בן 17, ויתירה מכך**
26 **התרשמתי כי חרף מחירי הנתק מהאב, הרי שכפייתו של ב' לקשר עם אביו בניגוד לרצונו עלולה**
27 **להוות פגיעה נפשית משמעותית בקטין. במידה והיה טיפול מקצועי לחידוש הקשר לפני כשנתיים, האם**
28 **התמונה היתה שונה? אף אחד לא יכול לדעת, אך כמובן שהסיכוי לכך קיים! חשוב שבת המשפט יבינו**
29 **שאסור להגיע למצב בו יש משיכת ומריחת הליכים, אי פיקוח על טיפול והתקדמותו, קיום דיונים בצורה**
30 **מפוזרת ואי אכיפת סמכות בימ"ש על הורה שמתנגד. ההורה הפאסיבי.**
31
32 לעניין זה מצאתי להפנות גם לדבריו הנכוחים של כב' השי' חשין עוד בבג"צ 5227-97:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

1
2 **"בסוף כל-הסופות – שמא נאמר: בתחילת-כל-התחילות – על בית-המשפט להכריע בטובתו של הילד**
3 **הספציפי העומד לפני בית-המשפט: ללא הנחות נוקשות, ללא דעות קדומות וללא כפיית עקרונות-**
4 **מלבר, והכול, כמובן, בהיעדר הוראות-חוק מפורשות. רק אם יעשה כך לא יחטא שופט לטובתו של**
5 **הילד: לשלמו הגופני ולבריאות נפשו."**

6 (מיכל דויד נ. בית הדין הרבני הגדול בירושלים פסקי-דין, כרך נה, חלק ראשון, תשס"א/תשס"ב 2001 עמ' 462)

7
8 ועוד מצא כב' הש' חשין להפנות במסגרת פסק הדין שם לבע"א 6106/92 :

9
10 **"...קטן הוא אדם, הוא בן-אדם, הוא איש – גם אם איש קטן בממדיו. ואיש, גם איש קטן, זכאי בכל**
11 **זכויותיו של איש גדול."**

12 (בע"א 6106/92: פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה [11], בעמ' 836)

13
14 **אכן, ערה אני לכאבו של האב, המבקש לשקם את הקשר עם בניו ואף חושש לעתיד הקשר עם הבן**
15 **הצעיר – ג' - ואף ערה אני לזכותו לקשר עם ילדיו. עם זאת בנסיבות בהן מדובר בקטין בן 17, דהיינו**
16 **קטין על סף גיל הבגירות, אשר ידע להביע רצונו ורגשותיו בפגישה ישירה עם בית המשפט, מצאתי**
17 **לתת לרצונו של הקטין, אשר במקרה זה סברתי כי אף תואם את טובתו, משקל מכריע.**

18
19 **זאת ועוד, לא התרשמתי כי הקשר הקיים היום בין ג' לבין האב עומד בסכנה, אדרבא, כפי שפורט**
20 **לעיל, בהחלטה אחרונה מלפני מספר חודשים אף הורחב קשר זה.**

21
22 ואחרון, סבורה אני כי ייתכן שדווקא ללא כפיה, ייתכן שעם הזמן, יבקשו הבנים הגדולים לחזור
23 לקשר מיטיב עם האב ועל אחת כמה וכמה משהאב טוען כי אין דבר וחצי דבר בסיבות הנטענות
24 לכאורה, הנעוצות בהתנהלותו, כאלו שגרמו לנתק בינו לבין הבנים והנתק הוא כולו פרי התנהלותה
25 של האם. **זוהי אמירה נאיבית של כבודה. שאיפה ללא סימוכין. אך הלוואי.**

26
27 מקווה אני כי אכן כך יהיה ועם חלוף הזמן ניתן יהיה לשקם את הקשר בין האב לבניו.

28
29 **עוד מובהר כי זמני השהות של ג' עם האב נשארים על כנם ויכובדו על ידי כל המעורבים והאם**
30 **תתמודד בכך ככל שיעלה הצורך.**

31
32 מבוקש מהאפוטר' לדין לתווך לג' את החלטתי ואף לאפשר לו לעיין בה.

33
34 החלטתי מותרת לפרסום ללא פרטים מזהים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תלה"מ 21-05-40889 פלוני נ' אלמונית

תיק חיצוני:

1
2
3
4

ניתנה היום, י"ז אב תשפ"ב, 14 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.

אפרת ונקרט, שופטת

5
6